

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Anna Guzińska
Sędzia SA:	Walter Komorek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

w sprawie z powództwa **Stowarzyszenia (...) w W.**

przeciwko **A. J.**

o ustalenie

w przedmiocie wniosku pozwanego o udzielenie zabezpieczenia

w zakresie roszczenia o zawarcie umowy

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Pozwany A. J. wniósł o zabezpieczenie powództwa poprzez nakazanie powodowi udzielenia zgody pozwanemu na reemisję utworów audiowizualnych w zakresie których prawo do zarządzania posiada powodowe Stowarzyszenie (...), którymi prawo zarządzania ma na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nr (...) z 29 maja 1995 r. (ze zm. Decyzją (...) z dnia 23 października 1998 r. oraz Decyzją (...) z dnia 28 lutego 2003 r.), o treści: udzielenie pozwanemu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów audiowizualnych na następujących polach eksploatacji: 1) utrwalanie, 2) zwielokrotnianie określoną techniką, w tym techniką wpisu magnetycznego oraz techniką cyfrową, 3) wprowadzenie do obrotu, 4) wprowadzenie do pamięci komputera, 5) publiczne odtwarzanie, 6) wyświetlanie, 7) najem, 8) użyczenie, 9) nadawanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną oraz nadawanie za pośrednictwem satelity, 10) reemitowanie, 11) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym: oraz prawami pokrewnymi przysługującymi producentom utworów audiowizualnych do wideogramów na następujących polach eksploatacji: 1) zwielokrotnianie określoną techniką, 2) wprowadzenie do obrotu, 3) najem, 4) użyczenie, 5) odtwarzanie, 6) nadawanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną oraz nadawanie za pośrednictwem satelity, 7) reemitowanie, 8) publiczne udostępnianie wideogramu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym na czas trwania procesu, do dnia jego prawomocnego zakończenia, w zamian za zapłatę przez pozwanego kwartalnego wynagrodzenia w wysokości 1,6 % wszystkich kwartalnych rzeczywistych wpływów netto uzyskiwanych przez pozwanego z tytułu

reemisji kablowej, które nie obejmują opłat instalacyjnych i przyłączeniowych płatnego do 25-ego każdego miesiąca następującego po zakończonym kwartale kalendarzowym.

Ewentualnie pozwany wniósł o zabezpieczenie powództwa poprzez wskazany wyżej sposób na czas trwania procesu, do dnia jego prawomocnego zakończenia.

W uzasadnieniu wniosku pozwany podał, że Sąd Okręgowy (...) orzeczeniem z dnia 7 kwietnia 2010 r. (sygn. akt I C 153/09) zakazał pozwanemu dokonywania reemisji w sieci telewizji kablowej utworów audiowizualnych w programach do czasu zawarcia z pozwanym umowy licencyjnej, o której mowa w art. 21¹ ust. 1 pr. aut. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 6 sierpnia 2010 r. (sygn. akt A Ca 728/10). Uzasadniając istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia wnioskodawca wskazał, iż powód skierował do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze na podstawie art. 1051 § 1 k.p.c. wnioski o nałożenie na pozwanego grzywny w związku z niewykonywaniem przez niego zobowiązania Sądu polegającego na zakazie reemisji utworów audiowizualnych do czasu zawarcia z powodem umowy licencyjnej i obecnie istnieje obawa, iż powód podejmie dalsze kroki w celu egzekucji zakazu, co w ocenie pozwanego stanowi próbę zmuszenia pozwanego do zawarcia umowy licencyjnej na warunkach arbitralnie narzuconych przez stronę powodową (...), tj. za wynagrodzeniem w wysokości 2,2 % wpływów abonamentowych netto. Z drugiej strony wnioskodawca podniósł, iż powód odmawia zawarcia umowy na warunkach wskazanych przez Komisję Prawa Autorskiego w swoim orzeczeniu, akceptowanych w całości przez pozwanego, tj. za wynagrodzeniem w wysokości 1,6 % wpływów netto. Wnioskodawca wskazał nadto, że żądanie pozwanego o udzielenie zabezpieczenia we wskazany w petitum sposób jest uzasadnione i konieczne tym bardziej, że nie istnieje żadna „ważna przyczyna”, o której mowa w art. 106 ust. 2 pr. aut., która uzasadniałaby odmowę zawarcia umowy przez powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 730¹ k.p.c. udzielenie zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z powyższego przepisu wynika, że wnosząc o wydanie zarządzenia tymczasowego wnioskodawca musi wskazać i uprawdopodobnić łącznie dwie przesłanki. Pierwszą stanowi wiarygodność roszczenia, drugą posiadanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Należy przyjąć, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone.

Co się tyczy interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, to wyraża się on w tym, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Ustalenie, czy zachodzi interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, winno nastąpić w drodze ważenia usprawiedliwionych interesów uprawnionego i obowiązanego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie o ukształtowanie stosunku prawnego, co do zasady dopuszczalny jest wniosek pozwanego o udzielenie zabezpieczenia. W sprawie o ukształtowanie stosunku prawnego, w której istota sporu powstałego na tle art. 108 ust. 7 w związku z art. 21¹ ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, ze zm., dalej: „pr. aut.”) dotyczy treści umowy licencyjnej, każda ze stron ma bowiem zarówno roszczenie o zawarcie umowy, jak i obowiązek jej zawarcia. O tym zaś, kto ostatecznie jest powodem, a kto pozwanym, decyduje okoliczność, która ze stron pierwsza wystąpi z powództwem. Powyższy pogląd przedstawiony w wyroku Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2011 r., V CSK 18/11, jest wiążący w niniejszej sprawie z uwagi na art. 398²⁰ k.p.c. Sąd Apelacyjny, mając zatem na uwadze dokonaną w sprawie wykładnię prawa, uznał, iż pozwanemu przysługuje roszczenie, które podlega ochronie.

Pozwany wykazał także interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia. Przejawia się on w konieczności ukształtowania stosunku prawnego pomiędzy stronami, którego brak rodzi negatywne dla pozwanego konsekwencje - Sąd Okręgowy (...) orzeczeniem z dnia 7 kwietnia 2010 r. (sygn. akt I C 153/09) zakazał pozwanemu dokonywania reemisji w sieci telewizji kablowej utworów audiowizualnych w programach do czasu zawarcia z powodem umowy licencyjnej, o której mowa w art. 21¹ ust. 1 pr. aut. Strona powodowa egzekwowała stosowanie się pozwanego do zakazu orzeczonego ww. wyrokiem w drodze egzekucji świadczeń niepieniężnych, jednak w ocenie pozwanego, z przyczyn technicznych nie jest możliwe przestrzeganie orzeczonego zakazu, gdyż oznaczałoby to zaprzestanie prowadzenia działalności.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pozwany sprostował zatem obowiązki, jakim jest uprawdopodobnienie roszczenia i wykazanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Także sposób zabezpieczenia wskazany przez uprawnionego był dopuszczalny, tj. pozwany domagał się zabezpieczenia na podstawie art. 755 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd może unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania. W tym miejscu zauważyć należy, że w przypadku zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych przez unormowanie praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania zakaz zaspokojenia roszczenia wynikający z art. 731 k.p.c. nie ma zastosowania.

Pomimo powyższej konkluzji wnioski o zabezpieczenie roszczenia pozwanego podlegały oddaleniu, gdyż sposób zabezpieczenia wskazany we wniosku nie był adekwatny, tj. niedopuszczalne było zabezpieczenie dochodzonego roszczenia na warunkach jednostronnie wskazanych i akceptowanych wyłącznie przez pozwanego (tj. za wynagrodzeniem w wysokości 1,6 % kwartalnych rzeczywistych wpływów netto z tytułu reemisji kablowej). W okolicznościach sprawy nie można bowiem zapominać, że uprawniony jest pozwany w niniejszym procesie, zatem wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia pozwanego musi być oceniony przy uwzględnieniu interesu strony powodowej. Zabezpieczenie byłoby zatem możliwe, gdyby sposób zabezpieczenia w należyтым stopniu uwzględniał interesy obu stron.

Reasumując, wskazać należy, że wniosek o zabezpieczenie roszczenia pozwanego podlegał oddaleniu, gdyż w rozpoznawanej sprawie zawnioskowany sposób zabezpieczenia był nieadekwatny do istniejącej sytuacji procesowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak na wstępie.